

Raadsvoorstel

Commissievergadering	:	Ruimte
Titel	:	Evaluatie verzamelbesluit
Onderwerp	:	Evaluatie verzamelbesluit
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Jelke Nijboer/Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	Z2026-00000048

Datum collegevergadering

20 januari 2026

Voorgesteld besluit

1. Het 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' vast te stellen;
2. Het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet bindend adviesrecht, verplichte participatie, delegatie' zoals vastgesteld op 23 november 2021 in te trekken;
3. Deze besluiten over drie jaar te evalueren.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag en via publicatie in het gemeenteblad

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft de gemeenteraad op 23 november 2021 het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet bindend adviesrecht, verplichte participatie, delegatie' vastgesteld (hierna: Verzamelbesluit). Hierin zijn het bindend adviesrecht van de raad en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa's) geregeld, en is bepaald wanneer de vaststelling van een wijziging omgevingsplan van de raad naar het college wordt gedelegeerd.

Voor (de voorbereiding op en uitvoering van) de Omgevingswet wordt intensief in OWO-verband samengewerkt. Het Verzamelbesluit is in 2021 dan ook in OWO-verband voorbereid en vormgegeven. Dit raadsvoorstel gaat over een uitgevoerde evaluatie van dit Verzamelbesluit:

- Zoals in het Verzamelbesluit is aangegeven, is het besluit na twee jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd. Ook deze evaluatie is in OWO-verband uitgevoerd. Omdat er tot nu toe slechts één Bopa is verleend waar het adviesrecht van toepassing was (casus in Ooststellingwerf), is de ervaring met de adviesrol van de raad beperkt. Toch zijn enkele aandachtspunten naar voren gekomen, waaronder de behoefte aan een verduidelijking van de categorieën waarop het adviesrecht geldt.

Een verdere toelichting op de uitgevoerde evaluatie, en de opbrengsten hiervan, kunt u lezen in bijlage 1 'Memo evaluatie Verzamelbesluit'.

De beoogde aanpassingen aan het Verzamelbesluit veranderen in de basis niets aan de rolverdeling tussen raad en college. Die blijft hetzelfde. Wel worden de categorieën waarop het bindend adviesrecht van toepassing is duidelijker gemaakt en wordt de tekst actueel gemaakt.

Omdat we een nieuw Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vaststellen moet het eerder genomen Verzamelbesluit en delegatiebesluit in worden getrokken.

Argumenten

1.1 Uit de evaluatie blijkt dat er aanleiding bestaat om de lijst met categorieën van gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarop het bindend adviesrecht van toepassing is en/of waarbij participatie verplicht is, aan te passen

In het Verzamelbesluit is een uitputtende lijst opgenomen van categorieën waarop het adviesrecht van toepassing is. In de meeste gevallen is geen advies van de gemeenteraad nodig om de bopa te verlenen. Binnen de OWO-gemeenten (Ooststellingwerf) heeft het college in één geval de raad om bindend advies moeten vragen. Om die reden kan nog niet gezegd worden of het adviesrecht in meerdere gevallen van toepassing zou moeten zijn en is de evaluatie beperkt in omvang.

De resultaten van deze evaluatie staan in bijlage 1.

- Uit de evaluatie blijkt dat enkele categorieën verduidelijking nodig hebben. De gebruikte termen worden duidelijker gemaakt. Zo sluiten de teksten beter aan bij de Omgevingswet.
- Daarnaast zijn de lichte gevallen (voormalige kruimelgevallen) die we niet met een bindend adviesrecht willen verzwaren, rechtstreeks in de lijst met categorieën verwerkt. Voor de beoordeling of bindend adviesrecht aan de orde is, hoeft daarmee alleen nog naar de lijst te worden gekeken, wat de toepasbaarheid ten goede komt.
- Gebleken is dat de restcategorie 'gevoelige onderwerpen' juridisch niet houdbaar is, om die reden is deze categorie verwijderd.
- Als nieuwe categorie is het bindend adviesrecht geregeld voor het realiseren van vijftien opvangplaatsen voor vluchtelingen, arbeidsmigranten en/of andere kwetsbare groepen. Deze categorie ontbrak in de lijst. Vanwege de te verwachten impact op de omgeving is het passend om de raad bij deze ontwikkelingen bindend adviesrecht te geven.

Het nieuwe 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' treft u als bijlage 2 bij dit raadsvoorstel aan. Een was-wordt-versie van de oude en nieuwe besluittekst treft u in bijlage 3 aan.

Hoewel het bindend adviesrecht slechts op een aantal categorieën van toepassing is, kan het college op grond van artikel 169 van de Gemeentewet ook in andere gevallen advies vragen aan de gemeenteraad. Anders dan bij het bindend adviesrecht is het college niet verplicht dit advies over te nemen, maar het kan er wel voor kiezen het advies te volgen.

2.1 Het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet bindend adviesrecht, verplichte participatie, delegatie' in te trekken omdat het niet langer actueel is

Het 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' vervangt het eerder vastgestelde Verzamelbesluit.

Omdat u op 25 maart 2025 al heeft besloten om alle delegatiebepalingen te bundelen in de 'Regeling delegatie en machtiging gemeenteraad Ooststellingwerf 2025', wordt dit onderwerp niet opnieuw opgenomen in het nieuwe besluit. Het eerdere besluit is door de nieuwe regeling achterhaald en niet langer van toepassing. Daarom wordt het ingetrokken.

Kanttelingen

1.1 Uitkomsten van de themaraad zijn niet representatief

Tijdens de themaraad van 1 oktober 2025 is raadsleden gevraagd een standpunt in te nemen over enkele stellingen. De reacties geven geen aanleiding om de bestaande categorieën inhoudelijk aan te passen. Omdat een groot aantal raadsleden niet aanwezig was, is de uitkomst niet geheel representatief. Wel is duidelijk naar voren gekomen dat een verduidelijking van het Verzamelbesluit noodzakelijk is. Het voorgestelde proces van het adviesrecht bij bopa's draagt hieraan bij.

Financiële toelichting

n.v.t.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Inwonersparticipatie

Er heeft geen inwonersparticipatie plaatsgevonden. Het adviesrecht is namelijk een instrument van de gemeenteraad en niet van inwoners. Het bindend adviesrecht geeft de raad een formele rol bij besluiten over buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Het bindend adviesrecht is bedoeld is om het algemeen belang te waarborgen via de raad.

Publicatie voor bekendmaking

Het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet bindend adviesrecht' is geëvalueerd. Uit deze evaluatie blijkt dat er redenen zijn om het besluit aan te passen. De voorgestelde wijzigingen in het Verzamelbesluit veranderen niets aan de rolverdeling tussen raad en college; die blijft ongewijzigd. Wel worden de categorieën waarop het bindend adviesrecht van toepassing is verduidelijkt en wordt de tekst geactualiseerd.

Vervolg

Met de vaststelling van het Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' worden aanpassingen in het besluit doorgevoerd.

Planning & communicatie

Uw besluit wordt op de gebruikelijke manier bekendgemaakt in het Gemeentebblad. Het gewijzigde besluit gaat in op de dag nadat de gewijzigde nota in het Gemeentebblad is gepubliceerd.

Evaluatie

Het nieuwe 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' zal na drie jaar worden geëvalueerd.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

Bijlagen

Bijlage	Documentnummer	Soort bijlage en omschrijving
1.	D2026-00000251	Memo Evaluatie Verzamelbesluit
2.	D2026-00000218	Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten
3.	D2026-00000759	Was-wordt-versie Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet

Geheime stukken

n.v.t.

Extern zaak ID (zaakcode) : Z2026-00000048

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 januari 2026;

gelet op artikel 16.15, 16.15a, 16.15b Omgevingswet en artikel 4.21 Omgevingsbesluit, artikel 16.55, zevende lid van de Omgevingswet, artikel 156 van de Gemeentewet;

Besluit:

1. Het 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' vast te stellen;
2. Het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet bindend adviesrecht, verplichte participatie, delegatie' zoals vastgesteld op 23 november 2021 in te trekken;
3. Deze besluiten over drie jaar te evalueren.

Besloten in de openbare vergadering van 3 maart 2026.

, griffier.

, voorzitter.